

BUDAPEST, 1928 JUNIUS 17

EMLÉKFÜZET

HERDINÁND JÓZSEF

KORNER ALBERT

PÁSZTOR ISTVÁN

SCHWERT FRIGYES

WUNDER REZSŐ

SZAKTÁRSÁK

ÖTVENÉVES

NYOMDÁSZ-

JUBILEUMÁRA

**IGAZ TISZTELETE JELÉÜL
AJÁNlja A PESTI LLOYD
TÁRSULAT NYOMDÁJÁNAK
SZEMÉLYZETE**

A PESTI LLOYD TÁRSULAT NYOMDÁJA
(Felelős: Márkus Pál)

ÉLETRAJZOK

HERDINÁND JÓZSEF

született 1864-ben Budapesten. Négy elemi és két polgári iskola elvégzése után 1877 augusztus havában fölvétette magát négy évre a Magy. kir. Egyetemi nyomdába tanulónak. 1881 augusztus havában fölszabadult, nyolc hónapi kondíció után kilépett és Sopronban a Litfass-féle nyomdában dolgozott rövid ideig. Jubilánsunkat 1883-ban újra az Egyetemi nyomdában találjuk, míg viszont 1886-ban már a Hornyánszky Viktor nyomdájában működik, de szíve 1887 közepén visszavonzza az Egyetemibe. A kilencvenes évek elején a személyzet megválasztja bizalminak, mint ilyen hűségesen teljesítvén kollégiális kötelességét, az 1895-iki sztrájk kitörésekor elsőnek hagyta ott kondícióját. Az emlékezetes sztrájk után az év végén rövid tíz hónapra a Pesti Lloyd-nyomdában húzódik meg. Három évig a Részvénynyomdában és újabb három évig az Államnyomdában dolgozik, azután másodízben szintén három évig a Lloyd-nyomdában tevékenykedik, amikor egy semmiség miatt rendszabályozzák, mire félévig a Világosság-nyomda nyújtott neki menedéket. Ezután megint csak három évre az Athenaeumban helyezkedik el. A mi kedves kollégánk nem jön ki a hároméves kondíciókból. Ünnepeztünk 1908-ban immár harmadszor kerül a Lloyd-nyomdába, ahol mind a mai napig zajtalanul, a már nála megszokott lelkiismeretességgel végzi éjjel is, no meg nappal is nehéz munkáját. Családi életében nagy csapás érte, hön szeretett felesége, szül. Hohe Irma, 30 éves boldog házasság után súlyosan megbetegedett, hosszú ideig tartó szenvedésétől végre a halál váltotta meg. Öt gyermeke maradt árván, akik azonban most már mind nők, illetőleg férjezettek. Jubilánsunk, mint a dalnak nagy kedvelője, a mult évtizedek folyamán buzgó énekes volt az Ébredés dalkörnek, az Athenaeum házidalárdájának, de főképpen a budai Typographia dalkörnek, melynek a régi időkben rendezett kedélyes mulatságai és családi kirándulásai terhes családi gondjai ellenére az ő közreműködése nélkül alig voltak elképzelhetők.

KORNER ALBERT

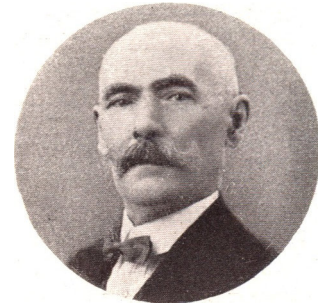
született 1865-ben Budapesten. 1878-ban beállott négy évre tanuló-
nak a Khór és Wein-féle könyvnyomdába (1886 óta a Pesti Lloyd-
Társulat nyomdája). Tanulóéveinek 1882-ben történt befejezése után
segéddé avatták; 1886-ban kilépett és három hónapig a Schlenker-
féle nyomdában, majd pedig ugyancsak három hónapig a Rigler-féle
nyomdában dolgozott. E helyeken azonban nem érezte magát jól,
újra visszatért a Lloyd-nyomdába és e rövid kiruccanások betudásá-
val 1878 óta megszakítás nélkül – az 1895-iki nagy kivonulást
leszámítva – testetül-lelkestül ifijonti lendülettel a Lloyd szolgálá-
tában áll.

Ünnepeltünk 1895-ben családot alapít, feleségül veszi az imádott leányt, Kohn
Jankát; e frigyből Katica leánya született, aki most édesatyjának szemefénye, egyedüli
vigasza. A boldogság azonban nem tartott örökké. 1924-ben a kérlelhetetlen Végzet megiri-
gyelte kedves szaktársunk 29 éves boldog házasesetét és elragadta az önfeláldozó drága jó
hitvest, a rajongásig szeretett felejthetetlen emlékezetű édesanyát. Fáradhatatlan munkálkodá-
sának jutalma nem maradt el, gürcölésének negyvenharmadik évében megemlékezett róla a
magy. kir. kereskedelemügyi miniszter és Elismerő Oklevéllel tüntette ki. Jubiláló szaktár-
sunk a szervezeti élet fejlesztése körüli munkálatokból a maga szűk körében becsülettel
kivette a részét. Mint szervezetünknek hű katonája, mindig az egyenes úton halad, szeretik és
becsülik is e tulajdonságáért a szaktársak. A Jótékonyági Körnek egyik alapító tagja, több
éven keresztül választmányi tagja, az évenként a nyomdászárvák javára rendezett közkedvelt
Parasztbáloknak buzgó rendezőbizottsági tagja volt. A kilencvenes években több éven át a
Hirlapszedők Körének választmányában foglalt helyet. Fiatal éveiben jubilánsunk nagy
kedvelője volt a dalnak és majdnem három évtizeden át az Egyetértés dalegylet kebelében
működött. Az Egyetértés dalegylet közgyűlése jubilánsunkat kifejtett buzgó tevékenységének
elismeréséül tiszteletbeli tagjának választotta.

PÁSZTOR ISTVÁN

született Budapesten 1863-ban. Iskoláinak elvégzése után 1877-ben kezdte meg Löw Ede nyomdájában tanulási idejét, kétéves tanonc korában afférja támadt egy szaktárssal, a háromkrajcáros szalonna minőség és mennyiség tekintetében nem felelt meg az igényeknek, minek következtében a Löw-féle nyomdát elhagyta és a még hiányzó további két tanulási évet az akkori időben jó hírnek örvendő Weismann Testvérek könyvnyomdájában töltötte ki. Felszabadulása után rövidesen kitört 1881 őszén a sztrájk és akkor fiatal barátunk kilépett Weismannéktól. Hat hétig sétált, végre Fanda József nyomdájában kínálkozott kondíció, három és félévi dolgozás után ezt a helyet elhagyta és 1884 októberében a Khór és Wein-féle nyomdába (a jelenlegi Pesti Lloyd-társulati nyomda) lépett be, ahol kezdetben sok éven át az úgynevezett „nappali üzemben” a különféle tudományos művek és folyóiratok előállítására körül mint számoló szedő munkálkodik, míg végre mint kéziszedő a Lloyd-hoz kerül, a szedőgépek felállítására után pedig gépszedői minőségben végzi terhes munkáját mind a mai napig. Az 1895-iki nagy sztrájk kitörésekor jubilánsunkat a sztrájkolók sorában találjuk és mindvégig híven kitartott a küzdelemben a nagyobb darab kenyérért. Ünnepeztünk veleszületett szerénységénél fogva a nyomdásztársadalmi életben a nyilvánosság terén nem igen szerepelt. Mindig a munka embere volt. Meg volt elégedve, ha mint kötelességét jól teljesítő közkatona tölthette be helyét. Mint kolléga mindenkor becsülettel megfelel minden kötelezettségének. A szakma bármely ágazatában, bárhová is állították, mindenütt derekasan végezte a neki kiosztott munkát. Boldog, megelégedett családi életben van része és azt lehet mondani, hogy munkakötelezettségén kívül jóformán csakis szeretett családjának él. Fiatalabb éveiben örömmel hódolt a dalnak és évtizedeken át buzgó énekese volt az Egyetértés dalegyletnek.

SCHWERT FRIGYES

született 1865-ben Budapesten. Tanulóéveit 1878 november közepén az Athenaeumban kezdte és 1883 január végén a Bartalits-féle nyomdában végezte. Másfél évi kondíció után 1884-ben belép a Neuwald-nyomdába, ahol 1885 július végéig dolgozik. Ugyanez év őszén az Országos kiállítás berekesztése után beállott munkapangás következtében kénytelen volt városi tűzoltónak felcsapni, ami különben könnyen ment, mert mint régi önkéntes tűzoltó már amúgy is értett a tűzoltáshoz. 1886-ban rövid időre újra Neuwaldnál van, innen munkahiány miatt kilépve, 1887 augusztus 1-éig ismét városi tűzoltó. Három nap múltán, augusztus 3-án, a Ganz-gyár vagonosztályában mint gáz- és vízvezeték szerelősegéd vállalt munkát, négy hét után ezt a „kondíciót” is otthagya. Az itt leírt herce-hurca azért történt, mert kedves jubilánsunknak nem volt szíve, szegény törődött özvegy anyját nyomorogni hagyni, ami valcra menése esetén bekövetkezett volna. Ünnepeztünk 1888 elején már megint Neuwaldnál van. 1889 február 25-én a Részvényt nyomdába lépett be, ahol 1895 november 25-éig mint számoló szedő dolgozik. E napon kitört az általános sztrájk és ő mint egyik bizalmi, közreműködik a személyzetnek a nyomdából való kivonulása körül. 1895 december 16-án az Athenaeumban kap munkát, itt 1899 április 12-én mint lapbizalmi bérddifferenciák miatt rendes felmondás után a személyzettel kilépett. Három hétre rá, 1899 májusában, a Lloyd-nyomdában helyezkedik el, ahol kezdetben számoló szedő, lapkisegítő, később állandó lapszedő, gépszedő, végül pedig mind a mai napig mint lapkorrektor működik. Nehéz időkben 1918 végéig Surányi István szaktárssal együtt ellátta a lapbizalminak sok vesződéssel járó tisztségét. Összevissza majdnem 25 évig volt bizalmiférfit. Anyaegyesületünknek több mint 20 évig volt választmányi tagja és utolsó német jegyzője. A Szakegyletnek választmányi tagja, a békéltető bizottság tagja, a Hirlapszedők Körének választmányi tagja és két ízben alelnöke volt. A pártéletben a megosztott munkaidő miatt alig vehetett részt, de mindenha buzgó harcosa a szociáldemokrácia magasztos eszméjének.

WUNDER REZSÓ

született 1863-ban Temesvárott, ahol atyja a Bach-korszak idején áthelyezett államnyomdában mint szedő dolgozott. Az abszolútizmus bukása után a temesvári államnyomda megszűnt. Jubilánsunk atyja, Wunder Gyula, csakhamar a temesmegyei Fehértemplomban telepedett le és ott nyomdát nyitott. Rezső fiát iskolai tanulmányainak elvégzése után 1877 januárjától kezdődőleg beállítja a nyomdába és 1880 április havában több mint három évi tanulási idő után szabályszerűen felszabadítja betűszedősegédnek. Nyomban felszabadulása után ünnepeltünk, katonai kötelezettségének eleget teendő, bevonul

a 64. számú cs. kir. gyalogezredhez, ahol tekintettel zeneértő mivoltára, beosztották az ezred zenekarába, később áthelyezték a debreceni 39-ik ezredhez, szintén a zenekarhoz. Három évi szolgálat után leszerelt és atyjának resicabányai fióknymodáját vette át, amely később tulajdonába ment át. Itt adta ki és szerkesztette a „Berzava” című németnyelvű hetilapot. 1887-ben Zombolyára költözött, ahol ugyancsak nyomdát nyitott, itt a „Hatzfelder Zeitung” és a „Zombolya és Vidéke” című hetilapokat adta ki, a németnyelvűt saját szerkesztésében. Tizennyolc évi zombolyai működés után a nyomdát a szertelen szennykonkurrencia miatt felozlatta és 1905-ben feljött Budapestre. Itt rövidesen a Lloyd-nyomdában mint szedő kapott munkát; 1907 novemberében a „Budapester Tagblatt”-hoz került korrektornak, hat évi működés után ezt a kondíciót elhagyva, a „Neues Politisches Volksblatt”-hoz megy korrektornak és ottmarad a háború kitöréséig. Kilenc havi munkanélküliség után 1915 áprilisában visszatér a Lloyd-nyomdába kéziszedőnek, később megtanul gépelni és tíz évig a gépen dolgozik. Másfél év óta lapkorrektor. Jubilánsunk 1885 szeptember 28-án feleségül vette szíve választottját, Hollschwandtner Antóniát, akivel mindmáig boldog családi körben megelégedetten él. E frigyből három fiú született. A legidősebb a harctéren szerzett súlyos betegség következtében nyolc évvel ezelőtt szüleinek nagy bánatára élete virágában szállott le a korai sírba.